

De verloren Zonen van Limburg of

"De Duitse Schapers" rond de Poldertorens.

Yolande Lammerant. (*)

Gerard Coolens - Colen - Coolen - Koolen.

Geboren rond 1709 te "Leveren in Germania" of "in Geldria" (d.i. Leveroy), trouwt Gerard Coolens op 18-4-1751 te Damme met Rosa de Naert ex Oedelem.

Uit dit huwelijk zijn er drie kinderen geboren: een dochter in 1756 en tweelingen in 1758. Maar Rosa de Naert sterft in Damme op 29 aug. 1759 en wordt begraven "cum missa cantata".

Gerard Coolen hertrouwt te Damme op 1 oktober 1759 met Maria Keersebilck ex Lapscheure. Deze sterft in Damme de 22 januari 1763, in de ouderdom van 30 jaar. Een dochter is uit dit huwelijk geboren in 1760, maar kort nadien gestorven.

"1782, martiis 28, circa 12 noctis, sepultus est Gerardus Koolen ex Leveroo in dominatione Nerderweert, etatis erat 73 annorum, et viduus Anne Kersebilck."

G. Coolen, uit Leveroo in de Heerlijkheid van Nederweert, stierf in Moerkerke op 28 maart 1782 rond middernacht, in de ouderdom van 73 jaar, en weduwnaar van Anna Kersebilck.

Joannes Driessens.

Op 19 maart 1765 is hij te Knokke peter van een dochttertje van

(*) Vervolg van de tekst in vorig juni-nummer van "Rond de Poldertorens", blz. 45 - 51.

André Driessens uit Helden (1).

In het parochieregister van Knokke vinden we de overlijdensakte van Jans vrouw: "Die 30 martii 1760, hora 12 meridiana, obiit in parochia dicta tregiment, sub provinciis foederatis, at 2a aprilis officio medio sepulta est in coemeterio ecclesiae parochialis de Cnocke, diocesis brugensis, Joanna Wauters, etatis 34 annorum, orta ex Helden in Geldria, conjux. Joannis Driessens" Dit is:

Op 30 maart 1760, om 12 uur, is gestorven in de parochie gezeid 't Regiment (= Het Retranchement) beheerd door de Verenigde Provincies, en op 2 april, met de middelste dienst, begraven in het kerkhof van Knokke, Joanna Wauters (2), 34 jaar oud en geboren te Helden in Gelderland, echtgenote van Jan Driessens.

Verder is Jan in Knokke niet te vinden.

Arnold Stox - Stock - Stokx - Stockx.

Circa 1740 geboren te "Nunhem prope ruremundam" (Nunhem bij Roermond), en getrouwd met Judoca Bogaert uit Bassevelde, verbleef Arnold Stox een tijdje te "Bouchaut" (3), waar zijn zoon Frederik rond 1772 geboren werd.

Het gezin woonde reeds in 1773 te Knokke, toen hun zoon Filip daar geboren werd op de 26 oktober.

En zo schonk Judoca 8 kinderen het leven in Knokke. De band tussen Arnold Stox en zijn landgenoten komt sterk tot uiting in de keuze van peters en meters voor zijn kinderen. Onder de peters treft men aan: Guillielmus Verschaere uit Helden, Godefridus Stox, Mathys Cranen uit Leveroy, Gerardus Huys uit Helden in Geldria, Cornelis Bilmaeckers uit Nederweert. En onder de meters bevinden zich dan: Elisabetha Ritteco, echtgenote van Hendrik Hubbens uit Helden; en Magdalena Luykx, 2e vrouw van dezelfde Hubbens. Voor deze twee meters kunnen we laten opmerken dat Arnold Stox vele jaren werkte als "schaeper op de Stalle" bij H. Hubbens (4).

Nevens "Arnold Stox" staat vermeld te Knokke in 1796: 56 jaar,

-
1. Andries Driessens werd behandeld door Y. Lammerant in Rond de Pol-dertorens van juni '88 blz 50. Ook M. Coornaert, in zijn standaardwerk "Knokke en Het Zwin" vermeldt op blz 383, Andries Driessens als herbergier van "Het Kalf" in Knokke.
 2. In hetzelfde nr. van R. de P. juni '88 blz 49 behandelt Y. Lammerant een Duise Schaper W. Wauters eveneens geboren in Helden.
 3. Misschien wel Boekhoute, dat grenst aan Bassevelde.
 4. Hier verwijzen we graag naar M. Coornaert, Knokke en Het Zwin, blz. 415, Stelle B.

werkman. In de bevolkingstelling van 1814 is dezelfde Arnold Stokx: "75 ans, propriétaire, ouvrier, né à Nunem, certificat de bonne conduite, acquit Domicile". In 1814 was zijn vrouw 76 jaar oud.

Hij kon schrijven en tekende "Arnoldus Stox" in 1782 en "Arnoldus Stockx" in 1796!

Godefriedus Stox.

Circa 1752 geboren in Nunhem, "vicus in Statibus principis Leodensis", dorp in de Staten van de Prins-bisschop van Luik, is Godefried reeds in 1774 peter van een kind van Adriaen Waeghe (1) uit Knokke en in 1777 is hij peter van een kind van Arnold Stox uit Nunhem.

Op 36 jarige leeftijd trouwt hij, te Westkapelle de 21 oktober 1788, met Anna-Maria Cornelia Paryn, een weduwe uit Knokke oud 40j. In april 1789 wordt uit dit huwelijk een dochter geboren in Westkapelle. Godfried Stox is ook nog in Westkapelle in december 1790, peter van Constantinus Van Holm. Nadien komt hij niet meer voor in de parochieregisters.

Henricus Hubbens - Heubens - Hubens.

Omtrent 1739 geboren te "Haelen prope Rurmundam" bevindt zich Hendrik eerst te Yzendijke, waar hij huwt met Elisabetha Ritteco. Uit dit huwelijk zijn minstens 3 kinderen in Yzendijke geboren, die met hun ouders naar Knokke gekomen zijn: 1° Joanna Cornelia, die in 1795 te Knokke zal trouwen met Cornelius Bilmakers uit Nederweert; 2° Ferdinandus Hendricus; 3° Petrus die te Knokke sterft op 31 januari 1785, 11 jaar oud.

Vanaf 1776, zijn er in Knokke nog 6 kinderen geboren, waarvan 4 zeer jong zijn gestorven.

Bij de geboorte van Regina Catharina Hubbens op 10 april 1780, wordt het beroep van Hendrik vermeld als "pastoris ovium" d.i. schaapherder(2).

In 1781, bij de geboorte van een dochter, is Cornelius Bilmackers uit Nederweert als peter aanwezig.

1. Adriaen Waeghe was "lagaen:officier van d'Heeren Staeten Generael" en woonde op een hofstedeke ten oosten van het Fort St.-Paulus (Rond de Poldertorens 1961 nr 3, blz 90).
2. Hendrik Heubens, "schaep:boer op de Stelle van het Haesegars" (Rond de Poldertorens 1961 nr 3, blz 89). Hij verkocht later zijn hofstede aan Philippe-François Lippens. Daar woont nu Eugeen Lannoey.

Elisabetha Ritteco uit Yzendijke sterft te Knokke de 27 juli 1783, 39 jaar oud. H. Hubbens is dan 44 jaar.

Hij hertrouwt te Knokke de 2 november 1783 met Maria Magdalena Luycks "ex et habitans in Knocke, 51 annorum, vidua Dominici van Loque, testibus Sebastiano Nachteghaele ex Suyenkercke et Joanne van den Beeke ex Knocke" ofte: M.-M. Luycks was afkomstig van en wonende in Knokke; zij was 51 jaar en weduwe van Dominic van Loque de getuigen waren Sebastiaan Nachteghaele geboortig van Zuienkerke en Joanne vanden Beeke uit Knokke (1). H. Hubbens en M.-M. Luycks kunnen hun huwelijksakte niet tekenen.

Hendrik Hubbens is meermaals opgetreden als peter en als getuige in huwelijken te Knokke.

Servaes Tyssen.

Zijn huwelijksakte geeft volgende inlichtingen:

"Die 8a july 1779 praemissis sponsalibus et tribus bannis coram me in Cnocke fuerunt matrimonium de consensu quorum interest Sevatus Thyssen pastor ovium etatis 30 annorum ex Greetingem prope Rurmundam et Joanna Theresia Verstraete vidua Mathis D'hont ex Cnocke, in qua parochia uterque habitat, etatis 45 annorum, illetterata, testibus Petro Daneels ex Dudzeele et Jacobs D'hont ex Cnocke".

Op 8 juli 1779, na voorafgaande verloving en drie bannen, met de toestemming van hen die het aangaat, hebben tegenover mij het huwelijk aangegaan Servaas Thyssen, schaapherder, oud 30 jaar, afkomstig van Gratem bij Roermond, en Joanna Theresia Verstraete, 45 jaar oud en ongeletterd, weduwe van Mathis D'hont, uit Knokke, in dewelke parochie beiden wonen. De getuigen waren Peter Daneels uit Dudzele en Jacob D'hont uit Knokke.

De man tekent deze akte: "servaes tyssen". (2)

Hij werd als peter of als getuige van huwelijk meermaals te Knokke gevraagd; o. a. op 30 juli 1795 bij het huwelijk van Andreas Dhont, 31 jaar, "ex Knocke" met Petronilla Quintens "ex Oostkercke".

Cornelius Bilmaecker - Bilmaeckers.

Geboren te Nederweert circa 1749, treft men hem aan in Knokke

-
1. Sebastiaan Nachteghaele van Zuienkerke werd ^h schaapherder op de Grote Stelle (dat is "Het Wit Huis" achter de Graaf-Jansdijk waar nu Stroo woont). Hij werd de baas van deze hofstede en was wat later Hoofdman van Knokke (of Burgemeester van Knokke).
R.d.P., 3-3-101.
2. Zie nota blz. 176 hierna.

de 16 augustus 1779 als peter van Gabriël Devroe, zoon van Pieter en van Helena van Cnocke.

Cornelius Bilmaecker trouwde vier maal in Knokke:

1°/ Op 8 januari 1782, met Issabelle Dujardeyn 39 jaar oud. Eén van de getuigen was Hendrik Hubbens uit Halen. Isabella stierf op 21 mei 1785, zonder kinders na te laten.

2°/ Op 16 augustus 1785, met Isabella de Bruyne, 20 jaar oud. H. Hubbens was getuige 'en peter van het eerste kind. Maria Magdalena, de tweede vrouw van Hubbens was de meter van het tweede kind. Isabella de Bruine stierf op 24 mei 1794 en liet 5 kinderen achter.

3°/ In 1795, met Joanna Cornelia Hubbens, dochter van "Henricus ex Haelen". Zij stierf bij de geboorte van een kind op 15 augustus 1795 en werd begraven met een "officio medio" (=middelste dienst).

4°/ Op 14 april 1800 huwt Cornelis Bilmaecker, nu 51 jaar oud, met Regina Francisca Van Hollebeke die 24 jaar oud is.

Ook dit laatste huwelijk is van korte duur geweest. De overlijdensakte van C. Bilmaecker ontbreekt in het kerkregister, maar we weten dat Regina Van Hollebeke hertrouwde te Knokke op de 24 maart 1801, met Franciscus Josephus Mengé.

Cornelius Bilmaecker is te Knokke mintens 12 maal peter geweest.

Gerardus Huys.

Komende van Helden in Gelderland, is Gerardus te Knokke den 15 december 1784 peter van een zoon van Arnold Stox uit Nunhem.

Matthias Huys.

Te Damme, de 17 april 1787, trouwt onze Matthias met Rosa Maertens:

"17 aprilis contraxerunt coram me infrascripto matrimonium matthias huijs pastor ovium ex helden, diocesis ruremundensis, et rosa maertens ex Oostkercken habitantes dammis -testibus francisco le Coef et Jacobo de valcke, villicis in St Catharina juxta dammis habitantibus".

Op 17 april hebben tegenover mij, hieronderschreven, het huwelijk aangegaan: Mathias Huys, schaapherder, uit Helden in 't bisdom Roermond, en Rosa Maertens uit Oostkerke, wonende in Damme. De getuigen waren F. Le Coef en J. De Valcke, landbouwers wonende op Sinte-Katarina bij Damme.

Hij tekent: Mathias hûys.

Antonius Limmens.

Te "ter Goust" geboren rond 1750, is Antonius Limmens waarschijnlijk te Merksen getrouwd met Anna-Catharina Gover die van deze parochie afkomstig is. A. Limmens verbleef in december 1787 te Knokke, waar zijn vrouw hem een zoon schonk: Antonius. De peter was Hendricus Hubbens.

Ik vond geen andere sporen van Antoon Limmens in Knokke.

* * * * *

Nota bij "Servaes Tyssen" blz. 174.

Servaes Tyssen pachtte in 1787-88 cijnc nr 14 van de Zoute Polder; deze cijns was 44 roeden groot en met een huis bebouwd. Het perceel lag ongeveer waar nu de zuidwestelijke hoek is van de kruising Boudewijnlaan-Piers de Raveschootlaan.

(M. Coornaert, Knokke en Het Zwin, p. 193)

Servaes Tyssen betaalde in 1802 een patent als tabakverkoper.

(Idem, idem, p. 323)

(te volgen)

